

Lean Sağlık Hizmeti

Jean Marc LEGENTIL

Bell Nordic Danışmanlık Başkanı, KANADA

Lean sağlık hizmeti, oldukça yeni bir alandır. Toyota Memorial Hastanesi, 2002 yılında bir girişim başlattı. Daha sonra, dünya çapında pek çok hastane, Toyota İmalat Sistemi (TPS) prensiplerini, sağlık hizmetlerinde büyük bir başarıyla uygulamaya başladı.

Lean (yalın) demek, katma değer yaratmayan faaliyetleri azaltmak demektir. Japonca'da buna "MUDA" yani israf denir. Amaç doğrudan hasta bakımıyla ilgili olmayan her şeyi ortadan kaldırmaktır: Malzeme aramak, ihtiyaç duymadığımız envanterlerin mevcut olması, hasta akışını sürdürürebilmek için geçici çözümlere başvurmak, gereksiz operasyonlar, hareketin zor olması, gecikmeler, taşıma, hatalar vs.

Sürekli bir ilerleme yaklaşımı olan Lean metodu, bu israflarla başa çıkabilmek için, duruma göre metodoloji ve araçlar kullanılmasını öngörür. Kanbanlar gereksiz envanterleri azaltabilir. Kullanılsız süreçler, süreç haritaları yardımıyla analiz edilmelidir. Karışık bölgelerdeki güvenlik tehlikeleri beş kuralla yönetilebilir: Kısa, parlak, düzgün, standardize ve kalıcı. Eğer iki ameliyat arasında hazırlık çok uzun sürüyorsa, SMED isimli kurulum süresini azaltma tekniği mutlaka kullanılmalıdır. Poke-Yoke hata önleyici bir tekniktir. Süreç esnasında sorunları tespit etmeye yarayan Jidoka tekniğiyle birlikte kullanıldığında, hastanelerdeki hata oranı belirgin ölçüde azalacaktır.

Sonuçlar somut göstergelerle ölçülür: Yürünen mesafe, hata azaltımı, envanter azaltımı, hasta bekleme süresi, saat başına yazılan reçete sayısı, iki ameliyat arasında geçen zaman vs. Bu ölçümler, nihayetinde bütçeye yansıtılabilir.

Lean metodunun başarısında en önemli nokta çalışanların sürece dahil edilmesidir. Lean projelerinde harcanan zamanın %80'i yabancıların değil, çalışanların zamanı olmalıdır. Yönetim her zaman sürece dahil olmalıdır; sürekli ilerlemeyi teşvik etmeli ve uygulama aşamasında ekipleri desteklemelidir.

Daha fazla hastaya yardım edebilmek için, çalışma düzenimizi Lean prensiplerine göre yeniden düşünmeliyiz.